

Ratna poezija

IAN BROWN, teatrolog, Edinburgh, Engleska

PUTUJUĆI IZ SPLITA U KARLOVAC, SUBOTA, 26. LISTOPADA 1996.

Nikad još nisam bio na ratnom tlu:
tamo gdje je rat
ubio sav kućni život.

Tu domovi su bez krova, neožbukani, goli,
škole neprepoznatljivo tučene topovima,
kuće prognanika minobacačima,
dok su preživjeli opljačkani, a izbjegli spaljeni.

I sve to na jesenskoj zemlji
prigušenog zelenila, rumenoj i smedoj,
sporih rijeka, plodnog tla, neba plavog,
u gradovima ne većim od Perth-a:
kao da je put u Scone u plamenu,
kao da je kula u Konnoulu
tek uništeno izviđačko gnijezdo.

Svijaju se i grle brda, valjaju plodna polja,
stoje nepromijenjena, poput Lammermoore u Europi;
a život što ga drže, promijenio se:
njive neuzorane,
ničega živog na njima.

Ruševine sive ostaju izmoždene
u predgrađu nekoć bogatoga grada.
Neke šupljine popunjene, prozori zakrpani,
na uzdrmanom zidu novi crveni krov.

Ljudi polako kaplju natrag
na svoja neprepoznata ognjišta.

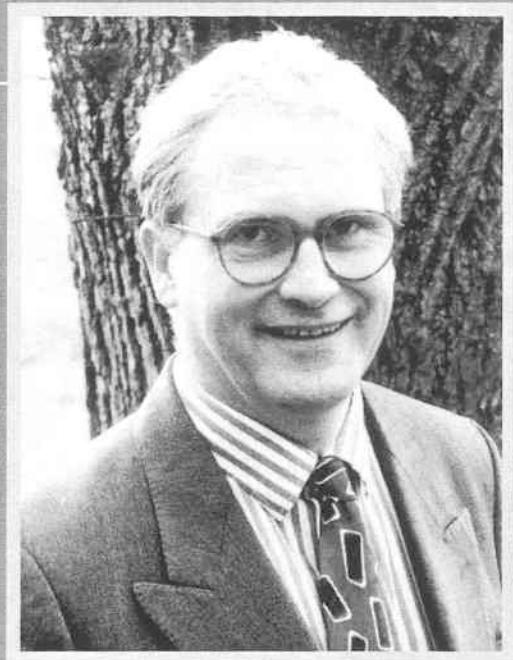
SONET BEZ RIME

U zagrebački park sad sjedam,
klizače stare i mlade gledam,
krivulje lake, krug i zmije,
sve ispred neke galerije.
A promet, tramvaj, ludo jure,
petak popodne: svi se žure.

Prošlog je ljeta, tad mi sine,
tu bomba ubila balerine;
tamo gdje ljudi glumu uče,
na stropu još se uvijek vuče
od krhotina rupa cijela:
pozdravlja jutrom posjetitelja.

Ne znaju ljudi: da l' popravit?
Može li išta tu ozdravit?
Il' će, u žurbi mirnog dana,
tu, ispod svega uvijek ležat'
granata neeksplodirana?

Prijevod: Nikica Petrak

IAN BROWN

Dr. Ian Brown je škotski dramski pisac, pjesnik i teatrolog.

Trenutačno je dekan na Queen Margaret University College u Edinburghu i predavač na Odjelu za dramu. Teorijske radove o suvremenom škotskom kazalištu, dramskom jeziku i prevodenju objavljuje u vodećim kazališnim časopisima, a predavao je na više sveučilišta kao što su Cambridge, Cologne, Istanbul, Oxford, Yale i Berlinsko otvoreno sveučilište.

Prije dolaska u QMUC osam je godina bio direktor drame pri Arts Council of Great Britain, vodio dramski studij u Engleskoj, bio direktor raznih kulturnih centara i neko vrijeme radio kao pomoćnik ravnatelja British Councila u Edinburghu i Istanbulu, a u tri različita razdoblja bio je predsjednik Škotskog društva dramskih umjetnika.

Član je brojnih savjeta uglednih međunarodnih organizacija (npr. Eugene O'Neill Theater Center, SAD), a osnivač je te jedno vrijeme i voditelj Svjetskog dionizijskog festivala suvremenog dramskog stvaralaštva (Dionysia World Festival of Contemporary Playwriting) u Veroni, Italija.

Za Hrvatsku ga vežu i dugogodišnja privatna prijateljstva i intenzivna kulturna suradnja. Uveo je program razmjene profesora između zagrebačke Akademije dramske umjetnosti i QMUC-a, sudjelovao je u Danima Škotske u organizaciji British Councila 1996. kada je pokrenuo projekt *Antologije suvremene škotske drame*. Tu je knjigu Hrvatski centar ITI objavio u biblioteci Mansioni 1999. s njegovim izborom i opsežnim predgovorom. Sudjelovao je u Tjednu škotske drame, koji je Hrvatski centar ITI organizirao u povodu predstavljanja *Antologije* predavanjem *Škotska drama ili traženje identiteta*.

Pjesme objavljene u ovom broju časopisa *Kazalište* nastale su za njegova boravka u Hrvatskoj, a sljedeće će godine biti objavljene u knjizi *An Absolute Deadline*, Perth Theatre.